

Asia: VN/34558/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentteja rakentamislain muutoksista

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali- ja puutuoteteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja osana biotaloutta. Olemme yksi maailman suurimmista yksityisistä metsänomistajista ja suurin puisten rakenneratkaisujen (sahatavara ja insinööripuutuotteet) toimittaja Euroopassa. Tämä mahdollistaa meille kokonaisvaltaisen näkökulman koko arvoketjuun ja toimialaan, ja avainroolin siirryttäessä rakentamisen vähähiiliseen kiertotalouteen.

Stora Enso kiittää mahdollisuudesta kommentoida luonnosta hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta, ja yhtyy Green Building Council Finland ja Puutuoteteollisuus ry:n lausuntoihin. Korostaisimme erityisesti seuraavia asioita:

Ilmastaselvitys

On erittäin tärkeää, että ilmastaselvitys ja materiaaliseloste tai vastaava luettelo otetaan käyttöön ilmastaselvitysasetuksen nykyisen (tammikuussa työversiona esitetyn) luonnoksen mukaisena ja laajuisena. Näin myös Suomi pääsee liikkeelle konkreettisissa toimitissa rakentamisen päästöjen leikkaamisessa.

Hiilijalanjäljen sääntely on selkeä tapa päästöjen vähentämiseen kiinteistö- ja rakennusalalla, jonka lisäksi hiilikädenjälki tarjoaa mahdollisuuden raportoida rakennuksen ilmastohyötyjä. Rakentamislain mukaisen ilmastaselvityksen asetusluonnoksessa uudelleenkäytettävien tuotteiden hiilijalanjälki lasketaan nollassi, mikä tulee lisäämään kiertotalouden mukaista materiaalien käyttöä. Sen lisäksi hiilikädenjälkeen mukaan laskettavien, uudelleen käytettävien tuotteiden määrän tai kierrätysisällön ilmoittaminen toimii vahvana tukena kiertotalouden toteuttamisessa.

EU-sääntely

EU tasolla tapahtuva ohjaus rakentamisen päästöjen leikkaamiseen on lisääntynyt ja konkretisoitunut. Ilmastohyötyjen raportointi hyödyttäisi kiinteistö- ja rakennusalaan vastaamaan samalla systemaattisemmin myös EU regulaatioon.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD) määrää nollaenergiarakentamisen toteuttamisen alkavan vuonna 2028. Rakennuksen energiatodistukseen tullaan lisäämään rakennuksen kokonaisilmastovaikutuksen eli jo yllä mainitun hiilijalanjäljen ilmoittaminen. Lisäksi jäsenmaat veloitetaan keräämään tietoa rakennusten hiilivarastoista. Hiilikädenjäljen laskennassa tämä tieto tulisi samalla kerätyksi, joten uutta menettelyä siihen ei olisi siten tarvetta luoda.

Hiilikädenjäljen laskennassa saadaan tuotettua tietoa myös EU taksonomian kiertotalouskriteereihin. Taksonomian mukaisuus vaatii, että rakennuksen materiaalien käytössä 50 % on uudelleenkäytettyä tai kierrätettyä materiaalia tai uusiutuvia materiaaleja. Osuus voitaisiin laskea rakentamislain mukaisen ilmastaselvityksen ja materiaaliselosteen tiedoista.

Lisäksi EU rakennustuoteasetuksen (CPR) uudessa versiossa ilmastovaikutukset ovat tulossa pakollisiksi tiedoiksi CE-merkinnän yhteydessä, jolloin hiilijalanjälki- sekä hiilisisältötieto tulevat olemaan saatavilla tuotekohtaisesti. Myös EU:n hiilenpoistojen sertifikaattikehyksessä (carbon removal certification) tullaan huomioimaan hiilen väliaikainen varastointi pitkäikäisiin tuotteisiin esimerkiksi rakentamisessa.

Taloudelliset vaikutukset

Vähähiiliselle rakentamiselle on suuri kasvava kysyntä markkinoilla esimerkiksi kiinteistösijoittajien parissa, ja rakentamisen päästöjen vähentämisellä on tärkeä rooli ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Ilmastaselvityksen mukaiset tiedot ovat nähdäksemme jo pitkälti vakiintunut käytäntö kiinteistö- ja rakennusosalalla, emmekä näe sitä uutena kustannustekijänä toimialamme kannalta.

2. Esityksen mukaan Ilmastaselvityksessä tulisi raportoida uuden rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetusvalmistelun helpottamista varten kysymme, tulisiko näkemyksesi mukaan vähähiilisyyssarviointi tehdä rakennukselle sekä rakennuspaikalle (rakennuspaikalla tarkoitetaan mm. rakennuksen perustuksia), vaikka hiilijalanjäljen raja-arvot on suunniteltu koskevan vain rakennusta?

Vastaus:

A: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää vain rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

B: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää rakennuksen sekä rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

-

3. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioit esitetyillä muutoksilla olevan edustamasi tahon kannalta?

-

4. Kommenteja alueidenkäyttölain 57, 188 a ja 197 §:stä

-

5. Kommenteja ympäristönsuojelulain 156 b §:stä

-

6. Kommenteja laista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympärisövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Hakkarainen Marika
Stora Enso Oyj